

Traficomin hankeavustusten hankekortti

Hankekortti julkaistaan valtionavustusten verkkosivuilla.

Turvalliset treenimatkat

19.2.2026

Avustuksen saaja	Varkauden kaupunki	
Osallistujat	Varkauden ja Kajaanin kaupungit sekä Siilinjärven kunta	
Aikataulu	03/2025	02/2026
Hankkeen tavoite ja sisältö, kohde-ryhmä	<p>Hankkeen kohderyhmää ovat Varkauden, Kajaanin ja Siilinjärven kaupunkien lapset ja nuoret. Hankkeen keskeisenä tavoitteena on löytää keinot tehdä treenimatkoista turvallisempia, jotta entistä useampi voisi kulkea matkansa kävellen ja pyöräillen. Tähän liittyy tiiviisti esimerkiksi urheiluseurojen mahdollisuudet parantaa liikkumisen turvallisuutta, sekä seuratoimijoihin, nuoriin ja vanhempiin vaikuttaminen erilaisin keinoin. Liikenneturvallisuuden ja viisaan liikkumisen teemoja pyritään saamaan mukaan seurojen toimintasuunnitelmiin, jotta työ saataisiin jatkumaan myös hankkeen jälkeen.</p> <p>Hankkeen alkuvaiheessa selvitetään, mitkä ovat keskeisiä treenimatkojen ja liikuntapaikkojen turvallisuuspuutteita. Tietoa puutteista kerätään nuorille suunnatulla kyselyllä, johon he saavat tuoda esiin omat havaintonsa treenimatkojen turvallisuudesta. Lisäksi havaintoja kerätään seuratoimijoilta ja urheiluseuroilta sekä kyselyllä että haastatteluilla. Kyselytulosten perusteella pyritään löytämään konkreettisia ratkaisuja treenimatkojen ja liikuntapaikkojen turvallisuuden parantamiseksi.</p> <p>Syksyn 2025 aikana mietitään erilaisia toimintamalleja turvallisten treeniliikkumisen edistämiseen ja järjestetään seurojen välisiä kilpailuja. Näiden kautta pyritään innostamaan lapset ja nuoret liikkumaan treenimatkoja kävellen tai pyöräillen. Lisäksi ideoidaan erilaisia seuratoiminnan kautta toteutettavia tapahtumakonsepteja ja laaditaan niistä toimenpidekortit, joita seurat voivat käyttää hyödyksi omassa toiminnassaan jatkossakin.</p> <p>Hankkeen loppuvaiheessa seuratoimijoille järjestetään erillinen perehdytys liikenneturvallisuuden ja viisaan liikkumisen teemoista.</p>	
Ennakoitu tulos	<p>Hankkeen keskeisimpänä tuloksena laaditaan toimenpidekortteja, joita seuratoimijat voivat hyödyntää jatkossa omassa toiminnassaan. Toimenpidekortteihin kootaan mm. erilaisia tapahtumakonsepteja, joita seuratoimijat voivat toteuttaa itsenäisesti osana muuta toimintaansa. Hankkeen lopputuloksista syntyy tiivis raportti, johon kootaan hankkeessa esiin tulleet keskeiset havainnot liittyen alueiden liikenneturvallisuustilanteeseen treenimatkojen näkökulmasta sekä edellä mainitut toimenpidekortit.</p>	

Lisätietoja hankkeesta	Lisätietoja hankkeesta antaa projektipäällikkö Kirsi Översti kirsi.oversti@ramboll.fi sekä Varkauden kaupungin liikuntapalvelupäällikkö Marko Kukkonen marko.kukkonen@varkaus.fi.
-------------------------------	---

Hankkeen päättyessä täydennetään:

Tulokset	<p>Hanketta varten koottiin poikkihallinnollinen ohjausryhmä, johon kutsuttiin kaikista hankekunnista liikuntatoimen, nuorisotoimen, teknisen toimen ja hyvinvoinnin edistämisen edustajia. Ohjausryhmään kuuluivat lisäksi Traficom ja Liikenneturvan edustajat. Ohjausryhmä kokoontui hankkeen aikana yhteensä viisi kertaa Teams-etäyhteyksin. Kevät-puolella hankkeessa toteutettiin lapsille ja nuorille harrastajille suunnattu kysely, jolla selvitettiin liikenneturvallisuuden tilaa sekä omin voimin liikkumista treenimatkoilla. Kyselyyn saatiin kaikkiaan 168 vastausta eri harrastusseurojen lapsilta ja nuorilta. Myös seuratoimijoille toteutettiin oma kysely, johon vastauksia saatiin yhteensä 15 kappaletta. Seuratoimijakyselyssä pääpainona oli selvittää seurojen nykyisiä käytäntöjä liikenneturvallisuuden huomioidessa. Vaikka molemmissa kyselyissä vastausmäärä jäi hiukan odotettua pienemmäksi, saatiin kyselyistä arvokasta tietoa hankkeessa tehtävien toimien suunnitteluun ja osallistamiseen jatkossa. Loppukesästä/alkusyksystä hankkeessa jatkettiin urheiluseurojen nykytilanteen ja tulevaisuuden tarpeiden selvittämistä. Jokaisessa kunnassa toteutettiin muutamia seurahaastatteluja, joiden pääpainona oli kartoittaa seurojen tarpeita liittyen nuorten liikenneturvallisuuden ja omin voimin liikkumisen huomiointiin.</p> <p>Nykytilanteen selvittämisen lisäksi kesän ja alkusyksyn aikana hankkeessa ideoitiin ja työstettiin erilaisia seurakisoja ja toimintamalleja tukemaan entistä turvallisempia treenimatkoja. Syksyn aikana seurakisat ja -rastimallit lanseerattiin seuratoimijoille pyynnöllä ottaa ne käyttöön osana seurojen toimintaa. Lisäksi hankkeen aikana laadittiin turvallisten ja aktiivisten treenimatkojen pelisäännöt seuratoimijoille, eritellen ne kolmeen tauluun: a) harrastavien lasten ja nuorten vanhemmille, b) seuroille ja c) joukkueille. Pelisääntöjen tarkoituksena on toimia yhteisinä toimintatapoina ja ohjenuorina liikkumisessa harrastusmatkoilla. Pelisäännöissä korostetaan omin voimin liikkumista sekä nostetaan esiin turvallisuuden kannalta tärkeimpiä huomioita. Lisäksi jokaisessa hankkunnassa järjestettiin maastokäynnit. Maastokäynneillä vierailtiin kunkin kunnan keskeisimmissä liikuntapaikoissa ja tarkasteltiin liikuntapaikkoja liikenneturvallisuuden näkökulmasta hankkeen käyttöön luodulla tarkastuslistalla. Maastokäynneille osallistui konsultin lisäksi kustakin kunnasta 1–2 kunnan edustajaa.</p>
Miten tavoitteet toteutuivat?	Hankkeen tavoitteet toteutuivat pääosin hyvin työohjelmaan kuvattujen toimien osalta. Tavoitteiden toteutumista on kuvattu tarkemmin edellisessä kohdassa <i>tulokset</i> .
Arvio hankkeen vaikutuksista	Liikennekäyttäytymiseen vaikuttaminen on pitkäjänteinen prosessi. Merkittävimmät vaikutukset liikenneturvallisuuden kehittymiseen nähdään liittyvän turvallisten treenimatkojen pelisääntöjen luomiseen, joiden tar-

	<p>peesta ja tärkeydestä seuratoimijat ja hankkeen ohjausryhmä olivat yksimielisiä. Pelisäännöt ovat monistettavissa minkä tahansa kunnan käyttöön. Maastokäynneillä keskeisimpiin liikuntapaikkoihin tehtiin havainnot siitä, mitkä asiat ympäristössä edistävät tai hankaloittavat turvallisia treenimatkoja. Maastokäyntihavainnot on esitetty yksityiskohtaisesti kunnittain ja niihin kuntien kannattaa palata hankkeen jälkeenkin. Ne voivat toimia jatkossa kuntien toteuttamassa priorisoinnissa liikenneympäristön parantamistarpeita koskien. Jatkossa turvallisempiin ja aktiivisempiin treenimatkoihin kannustavia seurakisoja ja -rasteja suositellaan ponnistettavaksi alkuun muutaman hyvin valikoidun seuran kesken ja laajentaa niitä sen jälkeen laajemmalle joukolle. Seurakisat ja -rastit ovat myös monistettavissa minkä tahansa kunnan käyttöön. Niitä koskevaa materiaalipankkia aiotaan jakaa ja kannustaa niiden käyttöön lähitulevaisuudessa eri kunnissa toimivissa liikenneturvallisuuustyöryhmissä ympäri Suomen.</p>
<p>Mitä opittiin? Mitä kannattaisi tehdä toisin?</p>	<p>Hankkeen aikana kontaktoitiin runsas määrä seuroja hankekunnista. Parhaiten hankkeen aikana seurojen edustajia ja niissä harrastavia nuoria saatiin kontaktoitua toteutetun kyselyn ja haastatteluiden kautta. Niiden pohjalta kootuista havainnoista voi hyvin olla hyötyä kunnille jatkossakin. Valitettavasti kytkös seuroihin jäi niiden suuren määrän vuoksi kuitenkin löyhemmäksi kuin mitä tavoitteena oli, sillä seurat eivät syystä tai toisesta aktivoituneet mukaan seurakisoihin ja -rasteihin. Syynä voi olla esimerkiksi kunnan ulkopuolisen toimijan (konsultin) kokeminen liian vieraana, paineet toteuttaa perustoimintaan kuuluvia toimia (ei haluta ns. "ylimääräistä" asiaa) tai se, että viestit seurojen pääedustajille eivät liikkuneet välttämättä seurassa eteenpäin. Jatkossa turvallisempiin ja aktiivisempiin treenimatkoihin kannustavia seurakisoja on luultavasti suositeltavampaa ponnistaa alkuun muutaman hyvin valikoidun seuran kesken, jotta kytköstä on helpompi luoda tiiviimmäksi. Seurakyselyyn vastanneiden mukaan vain noin viidennes treenaavista nuorista hyödynnä aktiivista liikumista (pyöräilyä/kävelyä) osana treeneihin kuuluvaa lämmittelyä tai jäähdyttelyä. Näiden suhteen nähdään jatkossa potentiaalia.</p>